

SALUT MENTAL EN FEMENÍ

**Projecte de lluita contra l'estigma i
sensibilització centrat en l'erradicació de la
violència masclista i la perspectiva de gènere**

1.INTRODUCCIÓ:

Les dones amb problemes de salut mental pateixen una múltiple discriminació. D'una banda, les vinculades al fet de ser dona, al paper social i cultural que se'ls assigna. D'altra banda, tenir una discapacitat i, finalment, la imatge social estigmatitzada de la salut mental pel que fa a altres discapacitats físiques o intel·lectuals. Les dones amb problemes de salut mental són especialment vulnerables, en particular, pateixen el risc de rebuig, aïllament i exclusió social. Per tant, estem davant de tres categories diferents: de discriminació (dona, discapacitat i estigma social) que interactuen de manera simultània. A aquest fenomen se li denomina interseccionalitat.

No es defineix igual a una persona amb problemes de salut mental que a una dona amb problemes de salut mental. L'estigma es retroalimenta en el cas de les dones, pel sol fet de ser-ho. A les dones amb trastorn mental es les arriba a titllar de "vagues", "incapaços", "males mares", "desaliñadas", "histèriques", "sensibles" i "inferiors". Aquestes percepcions es tradueixen en què, el 70% de les dones amb problemes de salut mental, no tenen una feina remunerada. L'accés a l'mercant laboral és una via de protecció molt important, perquè genera una sèrie d'objectius com el de la participació social i realització personal, a més de ser una via d'escapament a la violència de gènere.

L'estigma també condiona el relat de les dones amb problemes de salut mental, perquè se li dóna poca credibilitat i les desqualifica quan pateixen i argumenten algun tipus d'abús o violència.

Les dones amb problemes de salut mental porten afegida la desigualtat i discriminació pel fet de ser dones. Es els resta oportunitats i se'ls nega respostes específiques des dels diferents sistemes de suport i protecció social (educació, ocupació, salut, serveis socials, etc.). És per això que les dones amb problemes de salut mental s'enfronten a múltiples dificultats i barreres específiques, amb característiques diferencials respecte a altres dones i altres homes.

Les investigacions dutes a terme en les últimes dècades han demostrat de manera inequívoca l'existència de clares diferències tant en la morbiditat psiquiàtrica (nombre de persones que emmalalteixen) com en el patró de conducta de les persones amb problemes de salut mental depenent de si són homes o dones. En aquestes investigacions es postula que són les variables socioculturals, que actuen a través dels rols i patrons de conducta socialment impostos, les que en última instància, condionen la manera en que homes i dones manifesten el seu sofriment i les estratègies que adopten per satisfer les seves necessitats d'atenció psiquiàtrica.

Els factors socials i culturals tenen un paper fonamental en el desenvolupament i el manteniment dels problemes de salut mental, la influència del qual manifesta de diferent manera en homes i dones en funció de les matisacions en els rols que cada un es veu obligat a exercir.

Les dones que pateixen problemes de salut mental s'enfronten al seu propi autoestigma, on interioritzen i assumeixen els prejudicis socials. Això desemboca en una percepció negativa d'elles mateixes i creuen que són mereixedores d'aquesta discriminació.

Quan una dona amb problemes de salut mental interioritza l'estigmatització, queda marcada la seva identitat i els genera sentiments negatius de si mateixa, la seva autonomia i la seva capacitat com a dona. Al costat d'aquesta imatge distorsionada de elles mateixes, és freqüent que les dones amb problemes de salut mental hagin perdut o no hagin adquirit mai habilitats socials i personals que els permeti expressar les seves opinions, defensar-se, prendre decisions, reclamar els seus drets i canviar la seva situació. És de vital importància que l'equip de professionals que l'acompanyen tinguin una formació òptima en gènere i s'adeqüin les seves intervencions per facilitar la seva visibilització i apoderament.

L'Associació La Muralla, treballa per a la inserció social de les persones amb problemes de salut mental i de les seves famílies des de l'any 1998 al Camp de Tarragona. Compta amb més de 300 socis i atén a 147 usuaris del Club Social, 50 famílies de l'escola de famílies i més de 60 persones en els grups d'Experiència Pròpia.

Es va decidir que fos una associació que pogués estar liderada per les persones en primera persona, encara que recolzades a segona línia es situaven els familiars i els professionals i altres persones interessades. La filosofia de l'associació partia de les premisses de respecte, solidaritat, igualtat i participació democràtica. Principalment vam plantejar que l'associació havia de ser una forma de potenciar:

- La INFORMACIÓ i la COMPRENSIÓ entorn els problemes de salut mental.
- La INTEGRACIÓ en tots els àmbits.
- El RECOLZAMENT psicosocial a les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies.

Serveis que ofereix: Club Social, Escola de Famílies, Espai Situa't, pisos tutelats, grups GAM, Experiència Pròpia, voluntariat, parelles artístiques, hort terapèutic i granja-escola.

2. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE:

El present projecte està dedicat a formar a dones amb problemes de salut mental per tal d'eradicar la violència masclista en les seves diferents formes, dins del seu àmbit personal de vida. Mitjançant diferents tallers portats a terme per una professional, una psicòloga especialista en violència de gènere, se'ls hi donarà diferents eines a les participants per a que puguin defensar els seus drets i apoderar-se donant-les coneixement i poder de decisió. També tindrà molt de pes la participació de dones en primera persona que poden explicar els seus testimonis,

Els tallers seran impartits al local de l'Associació La Muralla i es faran en una periodicitat quinzenal durant el segon trimestre de l'any 2022 (març i abril) sent un total de 5 sessions. En aquests tallers es tractaran temes com l'interseccionalitat, la violència de gènere, afrontar abusos del passat, acompanyament en els processos de separacions, el malestar de gènere i la salut integral.

3. OBJECTIUS:

Principal:

Afavorir l'apoderament i la participació social de les dones per a prevenir la violència masclista en el col·lectiu de les persones amb problemes de salut mental

Secundaris:

Augmentar la participació de les dones al món associatiu

Sensibilitzar sobre la violència de gènere i la salut mental

Apoderar a les dones amb eines per tal de fer front a desigualtats de gènere

Crear una xarxa de suport i d'orientació per a les dones amb problemes de salut mental

4. JUSTIFICACIÓ:

Des de fa uns quants anys hem detectat des de la nostra Associació l'augment de casos de dones amb problemes de salut mental que es troben immerses en problemes de gènere dels qual no en saben i no poden fer front. No només problemes de discriminació o de assetjament o violència, sinó altres problemàtiques com discriminacions pel fet de ser dona i tenir un problema de salut mental com el dret a ser mares, els mètodes reproductius o conceptius entre d'altres. Degut a l'increment d'aquestes demandes es veu la necessitat de poder dotar a les dones d'eines suficients mitjançant els tallers proposats.

5. BENEFICIARIES:

Dones amb problemes de salut mental (es calculen 10 persones) , sòcies o no de La Muralla que necessitin suport i assessorament en salut mental i gènere. Provenents de tota la província de Tarragona i de tots els perfils possibles: en parella, solteres, separades o divorciades, amb fills o sense, etc i de qualsevol situació econòmica donant facilitats a aquelles que estiguin en risc d'exclusió social.

6. PRESSUPOST:

Despeses:

Professional que impartirà els tallers: 500 €

Lloguer local: 200 €

Infraestructura (llum, aigua, telèfon): 100€

Material: 100 €

Gestió: 100 €

TOTAL 1000 €

Ingressos:

Propis: 200 €

Altres subvencions: 300€

Subvenció CUP: 500 €

TOTAL 1000 €